

13.02.2017

Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2017

Banca Națională a Moldovei deține rolul principal în domeniul supravegherii bancare și promovează în permanență standarde înalte profesionale și de etică. Banca Națională recomandă băncilor să se conformeze celor mai bune practici internaționale, ținând cont de noile reglementări și de dezvoltarea tehnologiilor din domeniul bancar.

Urmare a evaluării principalelor riscuri endogene și exogene aferente activității bancare, ținând cont de cele mai recente evoluții economice, de modificările aferente reglementării și supravegherii bancare în contextul Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, precum și de acțiunile agreate cu Fondul Monetar Internațional, au fost stabilite domeniile principale pe care se va axa procesul de supraveghere în anul 2017.

Astfel, o atenție sporită în cadrul controalelor pe teren și al celor din oficiu se va acorda următoarelor domenii:

1. Transparența acționarilor;
2. Riscul de credit, inclusiv creditele neperformante, expunerile "mari" și expunerile față de persoanele afiliate;
3. Riscul operațional;
4. Guvernanța internă;
5. Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Transparența acționarilor

Majoritatea băncilor licențiate din Republica Moldova de o perioadă îndelungată întâmpină probleme referitor la structura opacă a acționariatului, ceea ce poate afecta semnificativ guvernanța corporativă și submina situația financiară a băncilor. În același timp, mai multă atenție urmează a fi acordată persoanelor afiliate acționarilor și expunerilor față de persoanele afiliate băncilor, în vederea neadmiterii unei influențe negative asupra situației financiare a băncii.

În anul 2016, Banca Națională a întreprins măsuri pentru asigurarea unei structuri transparente a acționariatului bancar. Pe parcursul anului, Banca Națională a constatat la două cele mai mari bănci din sectorul bancar două grupuri de acționari ce acționau concertat și dețineau cote substanțiale fără permisiunea prealabilă scrisă a Băncii Naționale.

În anul 2017, Banca Națională va depune în continuare eforturi în vederea transparentizării sectorului bancar. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, Banca Națională a elaborat un plan de acțiuni care cuprinde identificarea beneficiarilor finali ai acționariatului bancar. Astfel, până la finele lunii iunie 2017, toate băncile vor realiza exercițiul de transparență a acționariatului (cu excepția sucursalelor și grupurilor financiare străine). Pentru această, vor fi solicitate informații exhaustive referitor la reputația acționarilor, antecedentele penale, activitatea profesională, soliditatea financiară, inclusiv la proveniența resurselor financiare utilizate la procurarea cotei de participare în capitalul băncii etc.

Transparentizarea sectorului bancar poate fi efectuată doar prin atragerea unor investitori de calitate, cu o reputație pe plan local și internațional impecabilă, care demonstrează o soliditate financiară capabilă să asigure rezistența financiară a băncii la șocurile interne și externe și o guvernare corporativă la cel mai înalt nivel.

Riscul de credit, inclusiv creditele neperformante, expunerile "mari" și expunerile față de persoanele afiliate

În structura activelor, ponderea cea mai mare i-a revenit portofoliului de credite, care la 31.12.2016 a constituit 48 la sută. Pe parcursul anului 2016 atât creditele neperformante, cât și portofoliul de credite au avut un trend negativ. Astfel, creditele neperformante au crescut cu 49 la sută, constituind 16.3 la sută din portofoliului de credite, iar portofoliul de credite s-a micșorat cu 9 la sută.

În anul 2017, riscul de credit continuă să fie cel mai semnificativ. În acest context, Banca Națională va efectua controale pe teren la băncile licențiate, în scopul verificării calității activelor, expunerilor „mari”, expunerilor față de persoanele afiliate și va evalua politicile și practicile aferente riscului de credit.

O atenție deosebită se va acorda creditelor neperformante, modalităților de rambursare primară a acestora, precum și calității sursei secundare de rambursare, și anume calității și valorii asigurării creditelor. În cadrul controalelor va fi examinat, de asemenea, impactul deteriorării calității activelor asupra capitalului băncii, precum și practica de restructurare/prorogare a scadenței creditelor.

Totodată, pe lângă analiza nivelului riscului, va fi supus examinării și controlul riscului. Astfel vor fi examinate minuțios procedurile, politicile și strategiile băncilor referitor la gestionarea și diminuarea nivelului de credite neperformante. În contextul minimizării impactului asupra capitalului băncilor din cauza posibilei deteriorări a calității creditelor, Banca Națională a Moldovei ca autoritate de supraveghere a solicitat revizuirea politicilor și strategiilor în vederea monitorizării și gestionării eficiente a nivelului creditelor neperformante. Pe parcursul anului 2017, BNM va examina îndeplinirea de către bănci a solicitării menționate. Concomitent, utilizând posibilitățile Registrului riscului de credit, în vederea identificării și supravegherii portofoliului de credit, zilnic, în cadrul controlului din oficiu, se examinează creditele acordate de băncile licențiate.

În cadrul controlului va fi efectuată identificarea grupurilor de persoane acționând concertat în vederea determinării expunerilor "mari" și neadmiterii depășirii limitelor stabilite, luând în considerație că, concentrarea excesivă poate conduce la înregistrarea pierderilor de către bancă și ca rezultat poate influența semnificativ capitalul băncii în contextul modificărilor Legii instituțiilor financiare.

De asemenea, ca urmare a modificărilor efectuate la "Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate" în vigoare din noiembrie 2016, controalele vor fi efectuate, ținând cont de noile prevederi în domeniul acordării creditelor persoanelor afiliate. Astfel, pe parcursul anului 2017 BNM va examina natura relațiilor și a tranzacțiilor cu banca, utilizând caracteristicile noi pentru identificarea persoanelor care au relații sau efectuează tranzacții cu banca și /sau afiliatele acesteia, fapt ce va facilita urmărirea respectării de către bancă a prevederilor legale aferente tranzacțiilor cu persoanele sale afiliate, inclusiv a limitelor aferente expunerii față de acestea.

Riscul operațional

În ultima perioada riscul operațional este în creștere, iar materializarea acestuia poate provoca pierderi de capital. Potențialele pierderi pot fi cauzate de diverse riscuri operaționale: factorul uman, inclusiv escrocherii, securitatea sistemelor TI, organizarea greșită a proceselor interne ale băncii, mediul extern etc.

Pornind de la analiza în anul 2016 a unor riscuri operaționale, care ulterior pot influența negativ asupra capitalului, BNM în anul 2017 se va axa pe evaluarea politicilor și practicilor băncilor referitor la identificarea și prevenirea materializării acestor riscuri. Astfel, politicile și practicile vor fi evaluate prin prisma minimizării impactului asupra capitalului ca urmare a daunelor survenite, alocării de către bănci a mijloacelor în scopul asigurării securității datelor, prevenirii atacurilor cibernetice etc. În cadrul controalelor pe teren va fi examinată respectarea de către bănci a politicilor interne privind gestionarea riscului operațional. A fost inițiată procedura de modificare a profilului colaboratorilor din secția supravegherea pe teren, și anume specializarea pe anumite domenii de risc (de credit, de lichiditate, de piață, operațional),

prin participarea la instruirile în cadrul proiectului Twinning sau în cadrul altor seminare.

Guvernanța internă

Problemele cu care s-au confruntat în ultima perioadă băncile din Republica Moldova, și anume reglementările imperfecte, acționariatul netransparent, lipsa managementului profesionist de nivel înalt, denotă necesitatea unei guvernanțe interne eficiente, fundamentală pentru menținerea stabilității financiare a băncilor.

În anul 2016, urmare rezultatelor studiilor de diagnostic efectuat la două bănci, Banca Națională a Moldovei a obligat aceste bănci să-și îmbunătățească guvernanța internă, eliminând toate neajunsurile depistate în cadrul studiilor. De asemenea, BNM a început să-și optimizeze procedurile de evaluare a acționarilor ce dețin cote substanțiale în capitalul băncilor.

Banca Națională a Moldovei va solicita băncilor să dispună de un cadru de administrare riguros, care să includă o structură organizatorică clară cu linii de responsabilitate bine definite, transparente și coerente, procese eficiente de identificare, administrare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau ar putea fi expusă, un proces de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, un proces de evaluare a adecvării lichidității, mecanisme corespunzătoare de control intern, inclusiv proceduri administrative și contabile riguroase. O atenție sporită trebuie acordată deciziilor manageriale ale băncilor care pot avea un impact negativ asupra situației financiare a băncilor.

Banca Națională va examina gradul de conformare a băncii practicilor și politicilor noi de guvernanță internă.

Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

Luând în considerare că sistemul bancar din Republica Moldova este expus riscului de spălare a banilor și finanțare a terorismului, Banca Națională, prin responsabilitățile care îi revin, va continua implementarea standardelor internaționale și a celor mai bune practici, astfel încât să asigure neimplicarea băncilor în activități și tranzacții ce comportă astfel de riscuri. Noua Lege privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, ce urmează să fie adoptată în 2017, va crea cadrul normativ necesar pentru atingerea acestui deziderat.

În 2017, în BNM a fost constituită o subdiviziune separată pentru supravegherea entităților în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor. În aceste circumstanțe, BNM va verifica dacă băncile dispun de politici și proceduri adecvate în acest domeniu, aplică corespunzător politicile sale de cunoaștere a clientelei și a tranzacțiilor acestora și va informa în timp util autoritatea responsabilă de prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Totodată, Banca Națională va optimiza sistemul de control intern al băncilor, prin consolidarea capacităților acestora de a evalua riscurile de spălare a banilor și prin instruirea privind aplicarea celor mai noi practici de identificare a tipologiilor existente. În același timp, BNM se va axa în continuare pe consolidarea cadrului normativ secundar aferent domeniului, va îmbunătăți supravegherea la distanță, prin implementarea unui instrument IT și va intensifica inspecțiile pe teren în scopul stabilirii gradului de conformare a băncilor cu normele aferente domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

See also

Tags

[prioritățile](#) ^[1]

[supravegherii](#) ^[2]

[supraveghere](#) ^[3]

[domeniul supravegheate](#) ^[4]

[transparența acționarilor](#) ^[5]

[riscul de credit](#) ^[6]

[credite neperformante](#) ^[7]

[expunerile mari](#) ^[8]

[expunerile față de persoanele afiliate](#) ^[9]

[riscul operațional](#) ^[10]

[guvernanța internă](#) ^[11]

[combaterea spălării banilor](#) ^[12]

[finanțarea terorismului](#) ^[13]

Source URL:

<http://www.bnm.md/en/node/54602>

Related links:

[1] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=prioritatile](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=prioritatile) [2] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=supravegherii](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=supravegherii)

[3] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=supraveghere](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=supraveghere) [4] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=domenii](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=domenii)

[supravegheate](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=transparenta_acionarilor) [5] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=transparenta_acionarilor](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=transparenta_acionarilor) [6]

[http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=riscul de credit](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=riscul_de_credit) [7] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=credite](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=credite)

[neperformante](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=neperformante) [8] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=expunerile mari](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=expunerile_mari) [9] <http://www.bnm.md/en/search?>

[hashtags\[0\]=expunerile față de persoanele afiliate](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=expunerile_fata_de_persoanele_afiliate) [10] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=riscul operațional](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=riscul_operational) [11]

[http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=guvernanța internă](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=guvernanța_internă) [12] <http://www.bnm.md/en/search?>

[hashtags\[0\]=combaterea spălării banilor](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=combaterea_spălării_banilor) [13] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=finanțarea terorismului](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=finanțarea_terorismului)